

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

38

Vydává KaSS v Novém Hrádku

1. P L E N Á R N Í Z A S E D Á N Í

Dne 27.6.1986 se sešli nově zvolení poslanci MNV v Novém Hrádku v zasedací síni na prvním plenárním zasedání - k volbě předsedy, tajemníka a komisí národního výboru.

Předsedou MNV v Novém Hrádku byl opět jednomyslně zvolen s. Bohuslav L e j p , tajemníkem s. Jiří H a v r d a .

Jednomyslná byla také volba předsedů a členů všech komisí národního výboru.

Složení rady MNV a jednotlivých komisí:

Rada MNV :

Lejp Bohuslav	Hánl Josef	Škoda Josef - Borová
Havrda Jiří	Lichý Josef	Hlaváček Jiří
Šotola Josef	Drašnarová Marie	Šretr Josef - Borová

Komise ochrany veřejného pořádku /KOVV/ :

Šotola Josef - předseda	Čáp Miroslav - Borová	Ducháček V. - Borová
Grulich Václav	Suchánek Pavel	Jiráček Antonín
Hažer Jan	Rázl Josef	Safránek František

Komise školská a kulturní /KŠK/:

Hánl Josef - předseda	Balcarová A. - Borová	Grulichová Květa
Holá Alena	Šretr Josef - Borová	Grimová Marie
Grymová Marie	Ježková Ludmila	Ptáček Vratislav

Komise finanční:

Lichý Josef - předseda	Krbalová M. - Borová	Černý Jiří
Dušánek Rudolf	Grimová Jarmila	
Martínková Ludmila	Kopecká Božena	

Komise stavební:

Hlaváček Jiří - předseda	Růžička Vladimír	Rybín Josef
Ježek Josef	Dörner Jiří - Borová	Krbal Mir. - Borová
Říha Vladimír	Příbyl Josef	Balcar Jaroslav

Komise sociální, zdravotní a pro obchod :

Drašnarová Marie - předs.	Škoda Josef - Borová	Vančurová Jana
Škodová Jana	Jiráková Vlasta	Dušánková Jiřina
Linhartová Milena	Effenberková Marie	Štěpánová Vl. - Borová

Co přáti nově zvoleným funkcionářům do vinku aby při své práci nezůstávali osamoceni, ale měli vždy oporu v porozumění a konkrétní pomoci svých spoluobčanů, v jejichž zájmu budou o naplnění volebního programu usilovat.

-re-

PŘI PLNĚNÍ VOLEBNÍHO PROGRAMU NF NA ROK 1986

bylo k 30.6. odpracováno :

-
- Při úpravě veřej.prostranství /čištění obce,
opravy místních komunikací/ vč. Borové 2.543 brig.hod.
z toho mládeží 246 brig.hod.
 - Na údržbě zeleně /parky, ozdobné pásy/ 324 brig.hod.
 - Na údržbě bytového fondu 62 brig.hod.
 - V investiční akci "Z":
 - přístavba ZŠ 2.147 hod. plac. 546 hod. zdarma
 - kanalizace 340 hod. zdarma
 - vodojem 36 hod. zdarma

Těm občanům, kteří pro společnou věc neváhali přiložit ruku k dílu
patří p o d ě k o v á n í .
.....

Odpracované hodiny však zdaleka nepokrývají současnou potřebu. Stále čeká na ochotné ruce především přístavba ZŠ, později pak vodojem v Novém Hrádku i Borové, místní komunikace.

Tyto náročné akce nelze bez potřebné brigádnické pomoci realizovat. Proto se národní výbor obrací a bude obracet na všechny občany, aby svým přispěním dokázali, že jim rozkvět jejich obce není lhostejný.

Na vybudování těchto veřejně prospěšných hodnot jistě mají všichni osobní zájem. Měli by proto úměrně tomu také projevit svoji aktivní pomoc.

C o s e l i b í

Libí se zapojení 15ti - 16ti letých /v počtu 10 v průběhu měsíce/ na přestavbě ZŠ. Tito mladí chlapci z místa i okolních obcí zde odvedli - pod vedením Františka Hartmana - kus poctivé práce.

C o s e n e l í b í

- Malá účast rodičů na přístavbě ZŠ v Novém Hrádku i při plnění volebního programu NF.

Účast rodičů je vskutku slabá. Základní školu v N.Hrádku navštěvuje 151 dětí. Na její přístavbě se nějakým způsobem dosud podílelo jen 31 tatínek - někteří alespon minimálním počtem hodin.

Rodiče zapomínají, že svým přispěním pomohou nejen vybudovat pro děti pěkné pracovní prostředí a pro obec dílo trvalé hodnoty. Jejich účast na této akci může mít i efekt výchovný.

Pocit hrdosti dítěte, že - "jeho táta byl při tom také!" - není z výchovného hlediska věcí zanedbatelnou.

Nechceme jistě z dětí vychovat sobecké jedince, kteří jednou budou vše měřit jen vlastním prospěchem.

A osobní příklad vydá za mnohá výchovná naučení !!!

Přijďte poznáte, že dobrý pocit splnění morální povinnosti vysoce vyváží vynaložené úsilí.

Z činnosti O B Č A N S K Ě H O V Ý B O R U v Borové :

Občanský výbor v Borové je 11 členný:

předseda	- Falta Petr		
tajemnice	- Krbalová Marie		
členové	- Balcarová Anežka	ing. Lang Petr	
	Dörner Jiří	Škoda Josef	
	Ducháček Václav	Šretr Josef	
	Forman Miroslav	Uhnavý Ladislav	
		Štěpánová Vlasta	

Občanský výbor se schází pravidelně každé třetí pondělí v měsíci. Projednává jak úkoly, vyplývající z plánu práce, tak i věci právě potřebné. Na př.:

- zakoupení a instalace pumpy na místní hřbitov
- dokončení opravy hřbitovní zdi
- příprava řeziva na opravu střechy márnice a pod.

Za jeho působení bylo v obci odpracováno /za 1.pololetí 1986/
993 brigádnických hodin.

Z toho:

- směna NF	131 hod.	- kanalizace	130 hod.
- ČSŽ	250 hod.	- údržba veřej.prostr.	100 hod.
- SPO	348 hod.	- akce "Z"	34 hod.

Dva členové občanského výboru jsou členy rady MNV v Novém Hrádku, další jsou členy komise národního výboru.

Funkční období současného občanského výboru končí. Volby nového občanského výboru budou dne 2.října 1986 v 19 hodin v přísáří kulturního domu v Borové - při veřejné schůzi.

Přijďte svojí účastí projevit novému občanskému výboru

p o d p o r u a d ů v ě r u .

Nepřehlédněte...nepřehlédněte...nepřehlédněte...nepřehlédněte

Širokoúhlé kino v Novém Hrádku upozorňuje :

Od 1.září 1986 se bude pravidelně v našem kině promítat

VE STŘEDU vždy od 16,15 hodin.

Studentské slevy a slevy pro důchodce platí ve středu.

Pozor, změna....pozor, změna....pozor, změna....pozor, změna....

U P O Z O R N Ě N Í :

Občané, kteří vlastní rodinný domek u komunikace jsou povinni dle silničního zákona udržovat přilehlé místní komunikace /včetně chodníků/ ve schůdném a čistém stavu.

XX

35. výročí přijetí zákona o OSH

XX
.....

V těchto dnech jsme oslavovali svátek pohraničníků. Letošní rok byl pro pohraničníky zvláště významný, neboť v letošním roce uplynulo 35 let od přijetí zákona o ochraně státních hranic. Společně s útvary Pohraniční stráže, které zabezpečují ochranu západní hranice, střeží tak zvanou socialistickou hranici útvary oddělení OSH.

Významě se tak podílí na úkolech, které před útvary PS OSH postavil XVII. sjezd KSČ v přijatém usnesení o uplatňování bezpečnostní politiky strany při obraně a ochraně Československé socialistické republiky.

Služba u Pohraniční stráže a útvarů ochrany státních hranic vždy byla a je školou, která pomáhá vychovávat mladé lidi a vybavuje je do života cennými lidskými vlastnostmi.

Spolupráce široké veřejnosti s příslušníky Oddělení ochrany státních hranic v České Čermné má již svoji tradici. Postupně od roku 1973, kdy byl zaveden jednotný systém ochrany státních hranic, se spolupráce dařila zejména s mládeží - konkrétně získáváním pionýrů do oddílů Mladých strážců hranic a později družstev Mladých pomocníků Pohraniční stráže.

Řada pionýrů, která uvedenými oddíly prošla, nám v současné době pomáhá při ochraně státní hranice jako pomocníci Pohraniční stráže.

Daří se nám rozvíjet spolupráci s orgány MNV Nový Hrádek a s jednotlivými složkami NF. Proto není náhodou, že obec Nový Hrádek se v letošním roce zapojila do soutěže o získání čestného titulu

"Vzorná hraničářská obec".

Na závěr bychom chtěli při této příležitosti poděkovat všem funkcionářům MNV a jednotlivých složek NF, dále všem pomocníkům Pohraniční stráže z družstev Nový Hrádek za jejich obětavou a angažovanou práci ve prospěch naší společnosti a spolupráci s Oddělením ochrany státních hranic v České Čermné.

Miloslav A D O L F
náčelník oddělení

V í t e o t o m , ž e

.....

- 17.5.1986 - Oblíbeného pochodu "Hrádouská vařečka", jehož IV. ročník pořádala TJ Sokol Nový Hrádek, se účastnilo 240 pochodujících
- 17.5.1986 - se konala na hřišti TJ Sokol Borová Okrsková soutěž SPO obvodu Náchod v požárním sportu. Účast - 12 požárních sborů.
Umístění: 1. místo - muži Rubena Náchod
1. místo - ženy SPO Borová
Ženy SPO Borová tak postoupily do okresního kola, kde obsadily 3.místo.
23. a 24.5. Volby do zastupitelských orgánů. Svoji občanskou povin. splnili občané N.Hrádku 24.5. do 11,10 hodin
občané Borové 24.5. do 9,00 hodin....
- 24.5.1986 - Koncert Borovanky - ve druhý volební den ráno vystřídala borovská hudba na dvě hodiny hudbu reprodukovanou a svým vystoupením před kulturním domem v Borové přispěla k navození slavnostní atmosféry...
23. a 24.5. Výstavku ručních prací při příležitosti voleb uspořádal ČSŽ Borová spolu s KaSS Nový Hrádek.
Podrobněji na 8. straně F.O. ...
- 24.5.1986 - Druhý volební den byl na Novém Hrádku zakončen "Májovou veselicí", kterou uspořádala TJ Sokol v sále sokolovny v N.Hrádku. Účast - 150 návšt.
- 31.5.1986 - se konal 17.ročník "Borovské padesátky". Tento dálkový pochod probíhal letošního roku za velice nepříznivého počasí - od rána lilo a lilo ...
Nezvykle malá účast - 798 pochodníků - je však při takovémto nečase vlastně úspěchem !
- 1.-9.6.86 - Přehlídka dětských filmů v kině N.Hrádek.
Účastnilo se 1.100 návštěvníků.
- 2.-7.6.86 - Současně s přehlídkou filmů pro děti probíhala soutěž v dětské kresbě. Účast - 312 dětí !!!
Na akci se finančně podílely složky NF, závody a KaSS N.Hrádek.....
- 4.6.1986 - K Mezinárodnímu dni dětí uspořádal ČSŽ ve spolupráci se složkami NF a závody v Novém Hrádku na hřišti u Rázlů DĚTSKÝ DEN. Účastnilo se kolem 100 dětí
- 7.6. 1986 - pořádala OB Borová již tradiční "pouťovou taneční zábavu", která měla - také již tradičně - slabou návštěvu - 91 účastníků. Tato skutečnost jen potvrzuje fakt, že udržovat tradici není vždycky populární - ale mnohdy nevděčné !

pokračování

- Víte o tom, že / pokračování /
- 14.6.1986 - se uskutečnil plánovaný pěší výlet "Šlape celá rodina", spojený v cíli pochodu s opékáním berana. Přečtěte si o tom více na 8. str. F.O.
- 20.6.1986 - se v kině N.Hrádek představila skupina Váši Tomse v pořadu "Kabaret ve varieté". Estrádní pořad sestavený z písniček, anekdot, klaunských a varietních výstupů shlédlo 60 diváků
- 28.6.1986 - Večer v přírodě s opékáním berana uspořádali členové SPO N.Hrádek na hřišti u Rázlů. K tanci a poslechu zahrála hudeb skupina "Chalupáři". Této zdařilé akce se zúčastnilo 250 osob, mezi nimi i náčelník OIPO Náchod s. Slavík.....
- 28.6.1986 - Dětské odpoledne k MDD připravil ČSŽ Borová spolu s KaSS N.Hrádek na hřišti TJ Sokol Borová.
Program: Soutěže, hry, opékání párků.
Účast - 41 dětí - o které se staralo 8 dospělých.
- 28.6.1986 - probíhala na hřišti v Borové soutěž 7 družstev v minifotbalu. Zastoupena byla 3 družstva SKKS Náchod, 1 družstvo fotbalistů Náchod-Běloves, 2 družstva Borové a 1 družstvo Rubeny Náchod.
Umístění v soutěži: 1. a 2. místo - SKKS Náchod, 3. místo - Borová - družstvo starších.
- 5.a6.7.86 - Oslavy 100.výročí založení požárního sboru v Borové.
Stručný záznam o tom najdete na str. 10 - F.O.
- 12.7.1986 - Tématického zájezdu, který připravil pro své členy a příznivce ČSCH Nový Hrádek, se účastnilo 45 občanů. Účastníci navštívili prodejní výstavu ČSCH v "Krakonošově tržnici" v Jilemnicích.
- 12.7.1986 - realizovala TJ Sokol Borová jednodenní zájezd.
Trasa: Deštné, Orlické Záhoří, Bartošovice, Králíky - klášter, Lázně Jeseník, Barborka /pod Pradědem/, Karlova Studánka.
Po náročném programu se účastníci osvěžili v termálním koupališti Velké Losiny.
Zakončení akce bylo připraveno v Pohostinství na Jizbici, kde výletníky čekala "chutná krmě" a "Borovanka". - Účast 45 osob.
- 20.7.1986 - Další soutěž v minifotbalu na hřišti TJ Sokol Borová:
Účast - 4 družstva. 1 z České Čermné, 2 z Borové a jedno-TJ Náchod.
Umístění: 1. Česká Čermná, 2. Borová - mladší mužstvo, 3. Borová - starší mužstvo.
- Víte o tom, že Na odvodněném pozemku nad Borovou /směr Nový Hrádek/ zahájilo JZD Slavonov přípravné práce pro výstavbu dvou dvojdomků, ve kterých budou 4 bytové jednotky 3+1 a 4 garzonky. Budou sloužit jako podnikové byty potřebě družstva - dle plánu - již na počátku roku 1988.

Byli jsme při tom

www

23. a 24.5.86 měli občané Borové i ostatní návštěvníci možnost shlédnout v salonku kulturního domu v Borové výstavku ručních prací, připravenou ČSŽ Borová a KaSS Nový Hrádek.

Vystavené práce si při příležitosti voleb prohlédlo 132 dospělých a 67 dětí. Výstavku navštívil také vedoucí tajemník OV KSC s. Janeček, tajemník ONV s. Seidl, instruktorka ONV s. Svobodová, předseda MNV N.Hrádek s. Lejp a pracovníci redakce Nového času.

Výstavka byla soutěžní - každý účastník označil 3 práce, které ho nejvíce zaujaly.

Umístění: 1. Romana Šolcová - učitelka mat. školy Borová
za soupravu překrásných výšivek 58 bodů
2. Alena Koucká - Borová
za vyšíváný obraz Hradčan 46 bodů
3. Irena Mirošová - Borová
za krásné barevné výšivky 32 bodů

Uznání si však zaslouží autorky všech vystavených věcí. Určit 3 nejlepší ruč. práce bylo pro mnohé návštěvníky obtížné - jen nesnadno se mezi tolika pěknými dílky rozhodovali.

Výstavka umožnila co největšímu počtu spoluobčanů potěšit se krásnými výtvořmi šikovných rukou našich žen - o kterých dosud vědělo jen pár jejich nejbližších. Přispěla k propagaci umění, které jinak zůstává veřejnosti skryto.

Dobrá věc se podařila !

- Bylo by možno uspořádat obdobnou výstavku i na Novém Hrádku. Přispěly by i zde ženy svými pracemi ?

www

V sobotu dne 14.čeryna se uskutečnil pěší výlet údolím bohdašínského potoka - "Šlape celá rodina".

Účastníci odjeli v 15,15 hod. linkovým autobusem z Nového Hrádku na Nové Město.

Pěší trasa: Vyhlídka Výrov, údolím potoka do Slavonova, přes Bohdašín do Tisu - a návrat do Nového Hrádku.

V cíli pochodu - Tisu - bylo pro účastníky připraveno občerstvení - uzený beran na rožni. Zde si pochodníci mohli také posedět a zazpívat při harmonice a "vozembouchu" pana Martínka z Olešnice.

Akci připravil člen rady KaSS Vratislav Ptáček. Poděkování si spolu s ním zaslouží i Petr Smaron, který obstaral a - předudil - berana. Dík patří rovněž ženám, které se postaraly o ostatní občerstvení, přípravu a úklid.

Večerní posezení bylo velice přátelské a přispělo k prohloubení dobrých vztahů a navázání nových přátelství.

Věříme, že 56 účastníků bude v dobrém vzpomínat.

www

P ř i j ě t e i v y

ss

- 23.srpna v 19,30 hod. na koncert folkové skupiny KANTOŘI, která vystoupí v kině Nový Hrádek s pořadem "Krakonošův rok". Skupina hostovala s úspěchem na mnohých místech v zahraničí. V loňském roce se její pořad těšil velké oblibě ve Francii.

Přijďte i vy Přijďte i vy

- Na 14. září připravuje KaSS Nový Hrádek vystoupení dvou country skupin - TOPAS Pardubice a ÚSVIT Hradec Králové.

Skupina Topas se umístila na předním místě v soutěži "Porta 86" a její vystoupení na "Ohlasech Porty 86" 14.7.1986 v Městském divadle Náchod bylo publikem vřele přijato.

Skupina Úsvit má svoje pravidelné večery v Hradci Králové. Její pořad několikrát přenášel Československý rozhlas. /Vedoucí skupiny Úsvit - ing.Miroslav Horský je novohrádovským "chalupářem"./

S oběma skupinami je jednáno, věříme, že se vystoupení v uvedeném termínu uskuteční.

Přijďte i vy Přijďte i vy

- Na 20.září - sobotu před borovským posvícením - připravila OB Borová "3. sjezd rodáků obce Borová" Program: Odpoledne slavnostní schůze s kultur.přihl. pořadem Večer - posvícenská taneční veselice.

Hraje Borovanka.

Osvětová beseda zve srdečně nejen rodáky, ale všechny milovníky dobré zábavy.

Přijďte i vy Přijďte i vy

- Na úterý, 30.září je objednána přednáška lektora SAK Náchod s.ing. Čermáka - "Španělsko". Tento lektor se zde v loňském roce velice dobře uvedl při cestopisné přednášce - "Japonsko". Věříme, že si letošní přitažlivé téma nenecháte ujít.

Přijďte i vy Přijďte i vy

- 11.10.1986 se bude konat v místní sokolovně slavnostní schůze v rámci oslav 90 let založení TJ Sokol. Součástí oslav bude výstava z historie a současné činnosti TJ Sokol Nový Hrádek.

Přijďte i vy Přijďte i vy

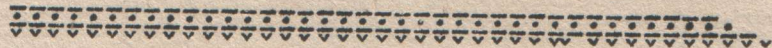
- Na září a říjen 86 připravuje KaSS další pěší výlety "Šlape celá rodina. Termíny budou včas zveřejněny.

Pojďte si spolu s námi ověřit do přírody hlubokou pravdu věty vyznání "... a to je ta krásná země, země česká, domov můj!"

Přijďte i vy Přijďte i vy

ss

Přezdívký " V a ř e č k á ř ů "

Původně se lidé jmenovali jen křestním jménem. Později se šlechtici začali rozlišovat - Jan z Frymburka, Jan Černčický z Kácova, Jan Lucemburský, Jan Žižka a pod. Ale i prostí lidé dostávali pro upřesnění jména přezdívký, z kterých časem vznikla oficiální příjmení.

V místech, kde se jedno rodové jméno hromadilo, objevovaly se nové přezdívký. U nás např. byly desítky Příbylů, Drašnarů, Novotných, Černých. Přezdívký proto měla a dosud má na Novém Hrádku své místo.

Některé přezdívký byly žertovné, pro jiné se lidé zlobili a dodnes zlobí, jiným byli rádi, protože se na ně každý doptal. Často třeba ani děti nevěděly, jak se skutečně kdo jmenoval. Boty prodával Bába i když to byl pan Schreiber a panu Záleskému jsme uctivě říkali pane Varhaník.

V přehledu, který jistě není úplný, používám záměrně naše Novohrádecké nářečí tak, jak ho studoval na začátku třicátých let J.Š. Kubín. Velká písmena píši proto, aby vyniklo někdejší tvoření druhého jména - příjmení.

Zhruba můžeme přezdívký u nás rozdělit takto:

- a - P o d l e m í s t a :
Lògrouskej, Chalupeckej, Outrašskej, Podcestouskej, Podfarskej, Polskej, Slupenskéj /vedly k němu šlupně - schody/, Zahrackej, Zákonskej, Zakostelskej, Zavodouskej .
- b - P o d l e z a m ě s t n á n í a f u n k c e :
Bubeník, Brdař, Hrobař, Inspektor, Kovárnickej, Kovář, Mistr, Mlejsnej, Náčelník, Pilař, Pilskej, Profesor, Ratchouskej, Sedlář, Sokolník, Studnař, Šouc, Štenikář, Tajemník, Topič, Továrník, Volejník.
- c - P o d l e k ř e s n í h o j m é n a :
Albinek, Emanovi, Frantina, Oldřišek, Toniček, Václavovi, Vendovi.
- d - Z j i n ý c h d ů v o d ů :
Ač, Bábrník, Bumbík, Cimba, Čiháček, Čiman, Honsfrídrich, Malý Znání, Poněk, Smolik, Truhla.

Naproti tomu některá příjmení byla tak výrazná, že nám starším znějí jako přezdívký i když přezdívkou nejsou: Fajst, Felman, Frajd., Hamerskej, Majdingr, Ungrádová.

Bylo jen málo rodin, které pro ojedinělost příjmení přezdívký nepotřebovaly: Bubeníček, Dušánek, Havlas, Hruša, Janeček, Koutník, Sychrovský, Schejbal, Šinták a další...

I na Borové by stálo za zpracování pro budoucnost to značné množství Balcarů, Čápů, Nýčů, Effenberků.... Na Hrádek pronikly přezdívký jako Hornysta, Kaprál, Paseckej

Po sloučení obcí jsem zaslechl vtipné označení -

Borohrádek

Přezdívký zřejmě budou dále plnit svoji funkci. Pozor ale na ty hanlivé !!! Aby vás někdo - až jej oslovíte - nehonil

" po Bukouci "

Miloslav Č e r n ý
ředitel v.v.
Nové Město n.Met.

K o l e m č e h o c h o d í m e

Redakce Frymburských ozvěn dostala dva ohlasy na článek - Kolem čeho chodíme - z březnového vydání.

Kronikář Josef Bělobrádek ze Sněžného 11 nám napsal: "Písmena PDKC na mariánské soše na náměstí v Novém Hrádku znamenají - Páter Daniel Kintzl Cooperátor. Páter Kintzl působil v té době v Novém Hrádku jako kooperátor /t.j. pomocný kněz farářův - kaplan, poz. red./, později jako farář."

Současně se nám ozval autor článku s. Černý, že uvedl ne- správně písmena kryptogramu. Je jich 18 a sice:

M D C L L X X V V V V I I I I I I I

Nyní by se měl ještě ozvat odborník, který by poradil, jak nápis a celou sochu zachránit od postupného zvětvávání. redakce.

Fotoklub KaSS - vyhodnocení soutěže

Z n á š N o v ý H r á d e k a o k o l í

Umístění: I.kategorie

- 1. - Bohadlová Jiřina
- 2. - Machová Blanka
- 3. - Hlaváčková Eva

II.kategorie

- 1. - Štěpánová Radka
- 2. - Nývltová Šárka - Jizbice
- 3. - Menyhei Ambrož

Upřímně blahopřejeme a těšíme se na další spolupráci!

Širokoúhlé kino v Novém Hrádku připravuje:

Filmy - Markýz del Grillo
 Robinsonka
 Piti, piti, pa
 Skalpel, prosím

Phar Lap
 Nekonečný příběh
 Nevěrně tvá
 Veronika
 100 dní v Palermu

II. dětský filmový festival

Slavnostní představení k oslavě VŘSR:

Boj o Moskvu I.
 Boj o Moskvu II.

Vznik zájmových spolků - organizací v Borové:

část 1. - hudba.

Z HISTORIE BOROVSKE HUDBY

Je tomu již 167 let /r.1819/, co v Borové začal pravidelně vyučovat první učitel, borovský kronikář a zároveň muzikant - Jan Dědek. Narodil se roku 1795 v Mezilesí u N. Města nad Metují, kde také u své dcery Žofie prožil své stáří. Měl roční výslužné - pensi - 400 zlatých. Zemřel ve věku 85 let.

V roce 1822 založil první borovskou kapelu, když před tím pro ni po tři roky vyučoval muzikanty na potřebné smyčcové i dechové hudební nástroje. O kapelu se vzorně staral, opisoval pro ni noty - bohužel - žádné se po něm do dnešní doby nedochovaly.

V Borové vyučoval 52 let, kapelu řídil 51 let - až do roku 1873, kdy se odstěhoval k dceři do Mezilesí.

Mezi prvními muzikanty borovské hudby byli: Čtvrtečka z čp.1, Nýč z čp.11, Čáp z čp.60, Čáp z čp.64, Čáp z čp.81, otec a syn Nýčové z čp.99, Balcar z čp.100, Šnajdr z čp.77, Rejzek z čp.90 a řada dalších neznámých.

Po Janu Dědkovi převzal funkci kapelníka Antonín Balcar a po něm Nýč. O obou těchto kapelnících se nedochovaly žádné podrobnosti, jen to, že kapela pod jejich vedením hrála dál.

Jedním z posledních žáků Jana Dědka byl Jan Čáp - narozený 23.12.1856 v Borové čp.108 /v dospělosti bydlel v čp.39/. Hrál na několik hudebních nástrojů. Sloužil na vojně u "bandy" - vojenské kapely - kde své znalosti a um zdokonalil. Když po svém návratu do rodné obce v roce 1882 začal působit jako kapelník, část borovských muzikantů přešla pod jeho vedení, takže v obci byly krátkou dobu dvě kapely. Protože se Jan Čáp o hudbu vzorně staral, zakrátko přešli do jeho kapely všichni muzikanti. O dobrém vztahu Jana Čápa k hudbě svědčí i to, že ze svých tří synů vychoval muzikanty. Kapelníkem byl až do roku 1928 - t.j. plných 46 let!

V roce 1900 vyučoval v obci učitel Šrám, který pro muziku vychoval řadu hudebníků. Dva z jeho žáků - Antonín Effenberk z čp.76 a Vendelín Škoda čp.53 - se později ujali vedení borovské hudby.

Když v roce 1928 Jan Čáp pro své stáří zanechal kapelnickou funkci /a jeho syn Rudolf bydlel trvale v Opočně/, zvolili muzikanti kapelníkem Antonína Effenberka z čp.76. Ten volbu přijal s podmínkou, že noty pro celou kapelu bude dosud opisovat a připravovat Vendelín Škoda.

Antonín Effenberk se narodil 22.12.1889 v Borové. Působil v obci v několika organizacích /nejvíce v Sokole/, takže výuce mladých se pro nedostatek času nevěnoval. Tuto tolik potřebnou výchovnou práci zastával rovněž Vendelín Škoda, který vyučoval mladé hudebníky z obce i okolí.

Antonín Effenberk byl kapelníkem 9 let - od roku 1928 do roku 1937. Za jeho vedení hudba dobře prosperovala a udržela si předchozí místa svého působení. Hrála v obsazení dechovém i smyčcovém/štrajch/. V roce 1937 se A.Effenberk kapelnické funkce vzdal.

Ve stejném roce se v chalupě muzikanta Antonína Škody konala nová volba kapelníka. Z několika navržených členů přijal funkci Josef Čáp čp.150 s výhradou, že starší členové hudby mu budou ve vedení nápomocní. Až na malé výjimky pro něho hlasovali všichni přítomní muzikanti. Hudba pod jeho vedením hrála často v obci i mimo ni. V roce 1938 - na doporučení bývalého řídícího učitele Vojty Haufta, který tehdy působil v Náchodě - byla pozvána na samostatný celodenní proměnný koncert do Náchoda. Koncert se konal v rámci výstavy - "Náchod 38" na Hamrech /nynější sportovní stadion/. Vystoupení bylo úspěšné - bylo kladně hodnoceno. Josef Čáp /nar.4.6.1900 v Borové/ vedl hudbu 3 roky - do roku 1940.

Válečné období /1939-1945/ se nepříznivě projevilo i v hudbě. Hrálo se málo - dechovka jen o pohřbech. Smyčcový soubor, doplněný několika mladými muzikanty, doprovázel zpěvy v operetách, které v Borové za války nacvičoval řídící učitel Josef Matěna. Později mu pomáhal Josef Smola, který také převzal režii divadelních představení. Řídící učitel Matěna nacvičoval zpěvy, hrál s kapelou housle, nebo působil jako dirigent divadelního souboru /hudebního/.

V té době / od roku 1940/ byl již kapelníkem Vendelín Škoda, který do hudby zařadil několik mladých - jím vychovaných - muzikantů.

Vendelín Škoda se narodil 19. ledna 1888 v Borové. V hudbě hrál od roku 1903 do roku 1965 - t.j. celých 62 let ! Z toho byl kapelníkem 25 roků. Hudba byla jeho největší radostí i starostí. Mnoho času jí věnoval i na úkor své rodiny. Za povšimnutí stojí jeho výchovná činnost: Vyučil hudbě na různé hudební nástroje 81 žáků - z toho 38 z Borové a 43 žáků z okolních vesnic. Chodil také pravidelně vyučovat hudbu do Březové /bývalé území Německa - dnes Polsko/. Tento výčet však není ještě zcela úplný - je jen od roku 1930.

Nejvíce času věnoval psaní not. Opisoval noty koncertní, taneční, pro divadlo i pro jiné účely. Ne každý vesnický muzikant v té době toto dokázal !! Bez nadsázky lze říci, že řádky jím opsaných not by bylo možno měřit na kilometry. Pro kapelu upravil různé náladové písně jako směsi k tanci. Napsal i několik menších vlastních skladeb. Zaznamenával valčíková a polková sóla pro dva klarinety a dvě křídlovky, která někteří muzikanti sice uměli z paměti zahrát, ale do notové osnovy je zapsat nedokázali.

V největším svém lesku se borovská hudba pod jeho vedením zaskvěla po osvobození /v r. 1945/, kdy měla 22 členů. Mimo početnou dechovku měla i dobrý - universální - taneční soubor, který hrál v mnoha místech náhodského okresu i mimo okres. Několikrát byla hudba pozvána i do Náchoda. Hrála např. v Městském divadle /plesy/, promenádní koncert na náměstí při příležitosti sportovních oslav a j.

Na ukončení statě o činnosti kapelníka Vendelína Škody bude vhodné použít závěr článku o borovské hudbě, zveřejněného 3.1.1968 v okresních novinách Nový čas:

".....Nejdéle z Čápoých nástupců stál u kormidla muzikantské ložky v Borové primhouglista Vendelín Škoda, nadšený hudebník, který byl vždy pravou rukou Čápoých. Vyučil mnoho žáků na housle i jiné nástroje. Sám proháněl housle do pozdního stáří. Po jeho smrti se ujali péče o hudbu jeho dva synové, nadšenci po tátovi, kteří spolupracují i na jiných úsecích kulturního života v obci."

V roce 1965 převzal po otci funkci kapelníka Vojtěch Škoda, povoláním učitel v LŠU. Pod jeho vedením byl soubor zmodernizován. Byly zakoupeny elektrické varhany, dvě kytary, soprán saxofon a soubor byl obohacen o zpěv /dvě zpěvačky/. Tyto změny měly vliv na popularitu "Borovanky", která dostávala nabídky k vystoupení nejen z mnoha míst náhodského okresu, ale i z okresů Rychnov n. Kn., Ústí nad Orlicí, Trutnov, Chrudim.

Hudební soubor Borovanka byl ještě rozšířen o 12 ti členný estrádní soubor. V tomto složení byly připraveny m.j. dva zdařilé pořady - "Hašlerovský večer" a "To jsou ty naše písničky". Oba pořady se dočkaly mnoha repríz. "To jsou ty naše písničky" byl uveden v Paláci kultury v Praze, což je mimořádný úspěch !

Vedoucí souboru Vojtěch Škoda učí hudbě nejen v LŠU. Vyučoval a vyučuje žáky i v hudebním kursu při OB Borová. A aby měl jednou komu hudební štafetu předat, podporoval zájem o muziku i u svých dětí, které si všechny zvolily hudbu jako povolání / 3 vystudovaly a 1 studuje na konzervatoři /.

Vojtěch Škoda sám věnuje hudbě mnoho času. Opisuje a upravuje noty pro potřebu hudebního i estrádního souboru a připravené pak sám nacvičuje. Jeho charakterové vlastnosti jsou - píle, houževnatost, trpělivost, náročnost k sobě i druhým.

Za jeho působení v hudbě došlo ke zkvalitnění celého hudebního souboru, což dokazují povinné kvalifikační přehrávky.

Nynější hudební soubor Borovanka je 8 členný:
Vojtěch Škoda, Josef Škoda, Josef Balcar, Václav Sychrovský,
Miroslav Čáp, Miroslav Forman, Marie Škodová, Anežka Balcarová.

Výčet činnosti souboru není úplný - Borovanka má podíl téměř na všech kulturních akcích v obci o jejíž dobré jméno vždy při svých vystoupeních usilovala a usiluje.

Pořadí kapelníků borovské hudby od r. 1822 do dneška:

1822 - 1873	Jan Dědek	1928 - 1937	Antonín Effenberk
1873 - 1883	Ant. Balcar a Nýč	1937 - 1940	Josef Čáp
1882 - 1928	Jan Čáp	1940 - 1965	Vendelín Škoda
	1965 do dneška		- Vojtěch Škoda.

V závěru vyprávění o hudbě zbývá ještě poděkovat všem jmenovaným i nejmenovaným, kteří se o vznik, trvání a popularitu hudby v Borové zasloužili.

/Zpracováno jen ve stručnosti pro zpravodaj "Frymburské ozvěny"./

Josef Š k o d a
kronikář z Borové

Je možno ještě dodat:

Pokračovat ve skromných poměrech malé obce v tak bohaté hudební tradici, přivést soubor k metě co možná nejvyšší, udržet ho na žádoucí výši - to vyžaduje v dnešní náročné době od vedoucího souboru velké úsilí.

Největší část jeho práce představuje příprava repertoáru, který je složen jak ze skladeb lidových tak i tanečních.

Převážnou část skladeb získává záznamem odposlechu jednotlivých nástrojů z magnetofonového pásku. Je to metoda neuvěřitelně pracná.

Vydávaný - jen velmi těžko dostupný notový materiál - je pro nástrojové složení souboru nevhodný. Pokud je vyjímečně dosažitelný, je nutno jej také přepracovat.

Vedoucí souboru tudíž upravuje a prepisuje všechny skladby pro veškeré hudební nástroje a zpěv. Co úsilí si vyžádá úprava pro jeden jediný nástroj, jedné jediné skladby, příprava jednoho pořadu!

Je to mravenčí, neokázaná a nikdy nedocenená práce, jejíž rozsah si nezasvěcený jen stěží může představit. Práce, která zabere veškerý volný čas, nespočet večerních a nočních hodin.

Komu se však práce pro druhé stala posláním - a tím "rozdáváním radosti hudbou" - bezpochyby je - ten hodiny nepočítá.

Při posledních kvalifikačních přehrávkách /zkouškách/ v březnu t.r. v Náchodě byla Borovanka velmi dobře hodnocena. Jen nedostatečné technické vybavení souboru /mikrofony, reproduktory/ nedovolilo porotě zařadit ji do nejvyšší kvalifikační skupiny. Vyjádření poroty - "Borovanka je v současné době v tomto hudebním žánru bezesporu nejlepším souborem v náchodském okrese" - je pro soubor - ale především pro vedoucího souboru - velkým morálním oceněním.

Rovněž mnohá poděkování za vystoupení, která Borovanka dostává od organizací i jednotlivců, od lidí prostých i s titulem, činnost souboru ocenují.

Doma však její snažení málokdy dojde uznání. Zřejmě přísloví - "Doma není nikdo prorokem - má stále svoji platnost.

-re- A.B.

S P O L E Ā Ā E N S K Ā K R O N I K A :

.....
.....

Dne 24.6.1986 S l i b. p i o n ů r ů
složilo na MNV v Novém Hrádku 17 dětí.

.....

Dne 27.6.1986 se konalo slavnostní rozloučení s 26 žáky ,
kteří vycházejí z 8.třídy ZŠ.

.....

Dne 1. září 1986 bude slavnostně uvítáno do první třídy ZŠ
1 6 d e t í

.....

STŘÍBRNOU SVATBU oslavili dne 10. června 1986
manželé Blanka a Josef P ř i b y l o v i z Nového Hrádku 142.

Do dalších let - hodně štěstí !

.....

Z L A T O U S V A T B U dne 11.července 86
oslavili na MNV v Novém Hrádku
manželé Jan a Božena Č á p o v i - Nový Hrádek - Dlouhé 34.

S r d e Ā n ě b l a h o p ř e j e m e

.....

pokračování

S p o l e č e n s k á k r o n i k a - pokračování:

Ve třetím čtvrtletí letošního roku se dožívají svých životních jubileí tito naši spoluobčané:

Mádrová Emilie	Nový Hrádek 123	nar. 15.7. 1899	87 let
Příbylová Anna	Nový Hrádek 67	17.7. 1905	81 let
Zelená Anna	Nový Hrádek-Dlouhé 22	23.7. 1907	79 let
Balcar Jan	Nový Hrádek 175	26.7. 1910	76 let
Fišer František	Nový Hrádek 18	2.8. 1906	80 let
Khunová Marie	Nový Hrádek 73	3.8. 1900	86 let
Příbylová Marie	Nový Hrádek 5	5.8. 1899	87 let
Kubátová-Anna	Nový Hrádek 59	6.8. 1911	75 let
Dědková Emilie	Nový Hrádek 211	16.8. 1900	86 let
Doležalová Růžena	Nový Hrádek 201	26.8. 1907	79 let
Martínek Josef	Nový Hrádek 123	5.9. 1905	81 let
Štěpán Václav	Nový Hrádek 92	7.9. 1900	86 let
Novotná Marie	Nový Hrádek 258	11.9. 1909	77 let
Hrubá Marie	Nový Hrádek 1	14.9. 1897	89 let
Školník František	Nový Hrádek 68	16.9. 1911	75 let
Černá Milada	Nový Hrádek 53	26.9. 1909	77 let
Boš Antonín	Nový Hrádek-Rzy 15	27.9. 1891	95 let
Škodová Kristina	Nový Hrádek-Borová 70	21.7. 1910	76 let
Čápková Anna	Nový Hrádek-Borová 150	25.7. 1906	80 let
Škoda František	Nový Hrádek-Borová 25	30.7. 1911	75 let
Dusílková Emilie	Nový Hrádek-Borová 17	10.8. 1906	80 let
Balcarová Marie	Nový Hrádek-Borová 42	19.8. 1909	77 let
Balcar Antonín	Nový Hrádek-Borová 42	26.8. 1906	80 let
Balcar Antonín	Nový Hrádek-Borová 13	28.9. 1904	82 let

Všem oslavencům upřímně blahopřejeme !

Rozloučili jsme se se zesnulými:

Anežkou K o p e c k o u Nový Hrádek 59

Emilií Š t ě p á n o v o u Nový Hrádek 123

Anežkou D r a š n a r o v o u N.Hrádek 269

Josefem T r u n e č k e m N.Hrádek-Borová 93

.....

Č E S T J E J I C H P A M Á T C E !

.....